

DE KUSTBAROMETER

Nemen kustbezoekers de trein voor een dagje uit? Produceren kustgemeentes meer of minder restafval dan vijf jaar geleden? Hoe 'grijs' is de bevolking aan de kust? Zijn de kusthavens belangrijk voor de economie aan zee en verkeren ze in een groeifase? Allemaal interessante vragen die ons nieuwsgierig maken naar de toestand en de evolutie van de kust en de zee. Door deze (zogenaamde) "indicatoren" of graadmeters in beeld te brengen, proberen wij te achterhalen of de kust voldoende aandacht schenkt aan mens, natuur en economische ontwikkeling.

DE INDICATOR: DE VEROUDERING AAN DE KUST

WAT IS HET BELANG VAN DEZE INDICATOR VOOR KUSTBEHEER?

Van onze kust wordt wel eens gezegd dat ze de weg opgaat van Florida of bepaalde mediterrane kusten. Ook hier zakken steeds meer senioren massaal af naar zee om er hun oude dag door te brengen. Dit blijft niet zonder gevolgen. De leeftijdsopbouw bepaalt immers mee de sfeer van je stad en je omgeving. Jongeren zoeken studiemogelijkheden en plaatsen om zich te ontspannen. Jonge gezinnen hebben dan weer vooral nood aan kinderopvang, terwijl ouderen veel aandacht besteden aan de kwaliteit van de thuiszorg en aan aangepaste infrastructuur. De samenstelling van de bevolking aan de kust bepaalt ontegensprekelijk hoe de plaatselijke economie, huisvesting, zorg, werkgelegenheid en vrije tijd zich oriënteert en organiseert.

WAT ZEGT DEZE INDICATOR?

Deze indicator geeft de verhouding weer tussen het aantal inwoners ouder of gelijk aan 60 en het aantal inwoners jonger dan 20 jaar. Een cijfer boven de 100, betekent dat er meer 60-plussers dan jongeren vertoeven.

WAT ZIJN DE RESULTATEN? WAAROM DIT RESULTAAT?

De kust kent een sterk verouderd bevolkingsprofiel. De gemiddelde kustbewoner is

5 jaar ouder dan de gemiddelde Vlaming. Vooral het hoge aandeel 60-70 jarigen is opvallend. Daarnaast kent de kust een zeer hoog migratiesaldo, vooral in de categorie van 45-64 jaar. Kennelijk zoeken nogal wat mensen die 'fin de carrière' zijn, de kust op in een zogenaamde pre-pensioen migratie. Het aantal kinderen ligt dan weer opvallend lager (<19,5%) aan zee dan in de hinterlandgemeenten. Ook de geboortecoëfficiënt, die aangeeft hoeveel geboortes er zijn per 1000 inwoners, doet het niet goed aan zee. Met een coëfficiënt van minder dan 8 geboortes per 1000 inwoners, is het verschil met West-Vlaanderen (9,8) en Vlaanderen (10,6) aanzienlijk.

Niet verwonderlijk dus dat de kustgemeenten gemiddeld een sterkere verouderingsgraad of vergrijzing kennen dan het hinterland. Aan de kust zijn er er voor elke 100 jongeren, 156 zestigplussers. In West-Vlaanderen zijn dit er slechts 116. Twee trends zorgen ervoor dat deze veroudering aan de kust tussen 1996 en 2006 alleen maar is toegenomen. Enerzijds daalt het aantal jongeren onder 20 jaar dat aan zee woont, anderzijds stijgt het aantal senioren. Beide tendensen doen zich gelijktijdig voor.

Ook in de toekomst lijkt de trend zich te zullen doorzetten. Met een verwachte

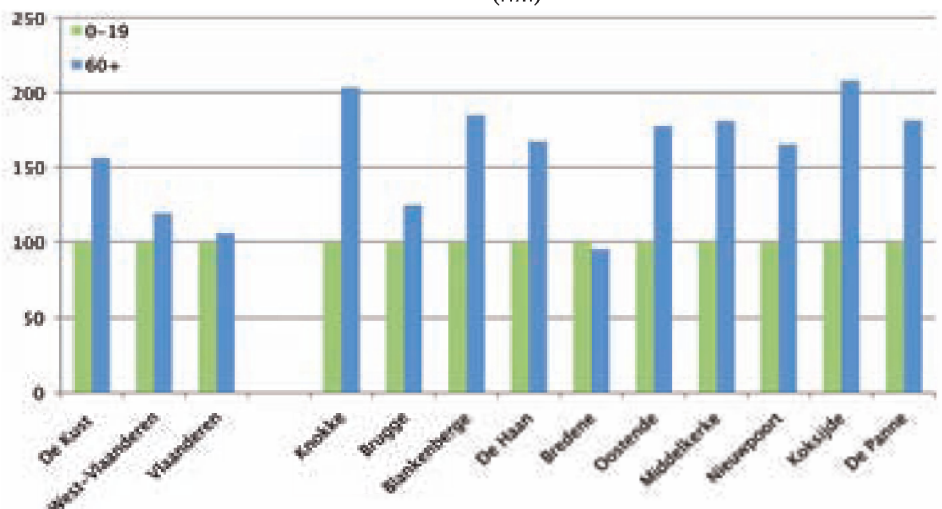
verouderingsgraad van 200 in 2015, zullen er dan bijna twee keer zoveel 60-plussers zijn als -20 jarigen. De hinterland gemeenten worden verwacht in 2015 te blijven steken op een verouderingsgraad van 123, wat een stuk jonger is dan het verwachte gemiddelde voor West-Vlaanderen (182).

WAAR WILLEN WE NAARTOE?

Om de kust als leefbare en duurzame omgeving te behouden, is voldoende menging van diverse leeftijdsgroepen essentieel. Betaalbaar wonen, een aangepaste infrastructuur, informatie over werkmogelijkheden, een aantrekkelijk vrijetijdsaanbod, etc... Het zijn allemaal aspecten die jongeren en jonge gezinnen kunnen aantrekken om aan zee een leven op te bouwen. Ook een heldere communicatie over de troeven van het wonen aan zee, is noodzakelijk.

Daarnaast zorgt het groeiende aantal ouderen voor bijkomende uitdagingen op vlak van ontspanning, zorgaanbod en sociale voorzieningen. De verminderde zelfstandigheid en de vergrijzing moeten zowel overheden als private ondernemers aanzetten om individuele dienstverlening op maat te ontwikkelen. Het toenemend aantal ouderen kan ook gezien worden als een uitdaging. Het zorgt niet alleen voor de creatie van nieuwe jobs in bv. de zorg economie, maar ook voor extra inkomsten aan de kust.

(HM)

■ Aan de kust waren er in 2006 voor elke 100 jongeren, 156 zestigplussers. Dit betekent dat - met bijna 25% > 60 jarigen - de kust merkbaar "grijzer" oogt dan West-Vlaanderen en Vlaanderen (bron: Steunpunt Sociale Planning- Provincie West-Vlaanderen)